

Svätý Kamil z Lellis, zakladateľ rehole Kamiliánov

Branislav Krasnovský

19. júna 2021 ✝ Cirkev

Svätý Kamil de Lellis, kňaz, zakladateľ rehole Kamiliánov sa narodil 25. mája 1550 v talianskom meste Bucchianico pri Pescare v Taliansku a umrel 14. júla 1614 v Ríme. Je patrónom chorých a zomierajúcich, patrónom nemocníc a aj zdravotných sestier.

Zdroj: wikimedia commons

Mesto Bucchianico sa nachádzalo v Neapolskom kráľovstve, ktoré sa rozprestieralo na juhu dnešného Talianska a na Sicílii. Narodil sa v maštali (podľa vzoru Nášho Pána Ježiša Krista), jeho matka – šľachtická Camilla Compelli de Laureto, bola nesmierne pobožná, porodila ho vo veku 50 rokov. Jeho otec bol skúsený žoldniersky dôstojník a slúžil v neapolskej, španielskej a aj francúzskej armáde. Keďže prvý syn manželom umrel, matka vychovávala Kamila nesmierne úzkostlivo.

Mladý Kamil z Lellis však nežil v mladosti usporiadaným životom. Bol ľahťár, hrával hazardné hry, mal známosti so ženami pochybnej povesti. Okrem toho sa vo veku 19 rokov chcel stať vojakom. Spoločne so svojím otcom sa rozhodli vstúpiť do benátskej armády. Cestou z Neapola však otec umrel a Kamila z Lellis začala trápiť čudná rana na nohe, ktorá sa nedokázala zoceliť. Niekoľko týždňov sa ponevieval v benátskom vojenskom tábore, no pre ranu sa vojakom stať nemohol.

Napokon sa takmer bez peňazí ocitol na ulici. Rana na nohe ho čoraz viac trápila, vo Ferme pozoroval dvoch františkánov a veľmi ho ich vzdelanosť, pokoj a dobrota oslovili. Rozhodol sa, že vstúpi ku františkánom, zašiel preto do kláštora sv. Bernardína v Akvile, no kvôli rane na nohe ho do rádu odmietli prijať.

V marci 1571 sa zúfalý nechal zamestnať v nemocnici San Giacomo degli Incurabili v Ríme, dúfal, že sa mu tam podarí vyliečiť si ranu na nohe. Lekári ošetrovateľovi Kamilovi čiastočne pomohli, rana na nohe sa naozaj začala zaceľovať. Rozradosený Kamil z Lellis preto opustil nemocnicu, vrátil sa do Benátok, a tentoraz sa mu podarilo stať sa benátskym žoldnierom.

V radoch benátskych vojsk bojoval približne tri roky. Bojoval nielen na území Talianska, ale aj na Balkáne a v egejskej oblasti proti osmanským Turkom. Surovosť vojen 16. storočia ho duchovne a morálne veľmi silne poznačila, neskôr zaujal k svojmu žoldnierskemu obdobiu značne kriticky postoj a hovorieval tiež, že len Božia milosť ho chránila pred tým, aby zahynul a nedostal sa kvôli svojim hriechom do pekla.

Španielske tercie z prelomu 16. a 17. storočia

zdroj: wikimedia commons

V roku 1574 sa zdravotný stav Kamila z Lellis opäť začal zhoršovať. Stará rana na nohe sa otvorila, finančne bol na tom opäť veľmi zle. Jediným majetkom, ktorý mu ostal, boli šaty čo mal na sebe. Rana na nohe bola odpudzujúca a neostalo mu iné – musel sa živiť žobraním. Napokon predsa len po niekoľkých mesiacoch získal podradnú prácu ako pomocný robotník pri stavbe kláštora kapucínov v Manfredonii. Celý však čas dúfal, že zakrátko bude môcť túto podradnú prácu zanechať, ktorá ho ako neapolského šľachtica urážala a znova sa bude môcť vrátiť k vojsku a stať sa opäť žoldnierom.

Pán Boh však mal s Kamilom z Lellis iné plány. Dostal sa do debaty s gvardiánom kláštora v Castel Giovanni, ten mu rozprával o krátkosti a márnosti života na zemi, o večnom živote a takisto mu hovoril o tom, ako treba bojovať proti pokušeniam. Dotkla sa ho Božia milosť – rozhodol sa radikálne zmeniť svoj život. Urobil si generálnu spoveď a vo veku 25 rokov sa rozhodol stať sa kapucínom. Vstúpil do noviciátu, no po niekoľkých týždňoch sa mu opäť otvorila stará rana na nohe. Odišiel na liečenie do nemocnice San Giacomo degli Incurabili v Ríme, kde sa jeho stav zlepšil a vrátil sa do kapucínskeho kláštora, no rana na nohe sa mu opäť otvorila, tak sa opäť vrátil do nemocnice. Keďže kvôli rane na nohe nedokázal vykonávať prácu ošetrovateľa – v nemocnici ho však poznali ako svedomitého, čestného a vzdelaného muža – poverili ho hospodárskym vedením nemocnice. Svoju prácu vykonával svedomito a zodpovedne, obnovil poriadok, zabezpečil dobrú opateru chorým a navyše ušetril množstvo peňazí. Ešte dvakrát sa pokúsil vrátiť ku kapucínom a františkánom, no kvôli rane na nohe ho vždy odmietli.

V auguste 1582 zhromaždil okolo seba ľudí, ktorí sa rozhodli starať o chorých nie za plat, ale z lásky k Ježišovi. Jeho rozhodnutiu predchádzal dlhý pôst a modlitba. Po jeho boku sa tak objavilo prvých päť silne veriacich katolíkov, ktorí sa stali základom rehole „Služobníkov chorých“. Nosili na odeve červený kríž, diabol sa však pokúsil vznikajúcu rehoľu už v zárodku zničiť. Kamilovi neprajníci ho začali osočovať pred vedením nemocnice. To dokonca zrušilo kaplnku, ktorú si Kamil z Lellis a jeho piati druhovia vyzdobili a kde sa schádzali pri modlitbách.

Zarmútený Kamil z Lellis sa však nevzdával. Postil sa, nespál, modlil sa, a opäť sa postil. Nakoniec dostal videnie, pri ktorom k nemu zostúpil Kristus z Kríža, objal ho a povedal mu, aby sa ničoho nebál, aby vytrval a spoľahol sa na jeho pomoc. Podľa sv. Kamila z Lellis mu Náš Pán Ježiš Kristus doslovne povedal: „*Prečo sa bojíš, neuvedomuješ si, že to nie je tvoje dielo, ale moje?*“ Tieto slová sa stali potom okrídleným heslom kamiliánov.

Sv. Kamil z Lellis Krista nikdy nezradil. Navyše v ňom dozrelo rozhodnutie stať sa kňazom. Ako 32-ročný začal študovať, spočiatku si vzdelanie dopĺňal na gymnáziu. Pripomínal tak sv. Ignáca z Loyoly, ktorý takisto so zranenou nohou sedával medzi mladými gymnazistami, aby si zlepšil latinčinu a aby mohol začať študovať teológiu.

26. mája 1584 bol vysvätený v Lateráne za kňaza a svoju prvú svätú omšu odslúžil v nemocničnej kaplnke sv. Jakuba v Ríme. O niekoľko mesiacov neskôr dostal do správy kostol Madonnina dei Miracoli na brehu Tiberu, kde založil aj svoju kongregáciu. Pravidlá kongregácie boli síce jednoduché, zato veľmi prísne. Jej členovia ošetrovali chorých a modlili sa za zomierajúcich nielen v nemocniciach, ale aj v súkromných obydlíach. Prísnosť lákala mnohých zbožných katolíkov, rád potvrdil pápež Sixtus V. v roku 1586. Služobníci chorých – *Ministri infirmorum* sa nakoniec presťahovali do okolia kostola sv. Magdalény, ktorý sa stal ich centrom.

Kamil spolu so svojimi spolubratmi zložili slávnostné sľuby a k trom obvyklým sľubom – chudoba, čistota a poslušnosť – pridali aj štvrtý sľub – ošetrovať nakazených morom, smrteľne nákazlivou chorobou, ktorej sa každý obával. V prípade morovej epidémie umierali nakazení často bez pomoci a zaopatrenia, pričom Cirkev v 16. a 17. storočí, napriek morovým epidémiám, nikdy nezatvorila kostoly. Chorí na mor v poslednom štádiu však neboli schopní pohybu, navyše z morálnych dôvodov svoje príbytky neopúšťali, aby nenakazili zdravých. Počas morovej epidémie, ktorá na v roku 1590 postihla Rím, pri ošetrovaní morom nakazených zomreli aj viacerí bratia nového Rádu, ktorí z lásky ku Kristovi neopustili umierajúcich a obetovali tak svoje životy. Priamy svedok epidémie, Sandro Ciccattelli zaznamenal do kroniky tieto udalosti nasledovne: „*V roku 1590 zomreli v Ríme piati kamiliáni, keď počas moru pracovali v preplnených nemocniciach. Len v tomto roku zomrelo v meste 60-tisíc ľudí.*“

Keď mor vypukol v Neapole, Kamil a jeho druhovia sa práve starali o španielskych vojakov na lodiach, ku ktorým sa každý bál čo i len priblížiť. Kamiliáni si čoskoro vyslúžili pomenovanie „Otcovia dobrej smrti“. U samotného Kamila z Lellis sa čoskoro začali prejavovať dary uzdravovania a prorocký dar.

Zdroj: catholicismoromano

V čele rádu Kamiliánov stál až do roku 1607. Do uvedeného roku sa rád rozšíril aj za hranice dnešného Talianska, kamiliáni zakladali svoje domy po celej Európe, vrátane Uhorska. Sv. Kamil z Lellis do svojej smrti nezabudol ani na to, v akej duchovnej biede často umierajú vojaci na bojiskách, kedy zťažení svojimi

hriechmi, strácajú život večný. Preto venoval značnú pozornosť tým členom rádu, ktorí sa osobitne venovali chorým, raneným a umierajúcim vojakom. Členovia rádu nosili na čiernom habite červený kríž – organizácia Červený Kríž, ktorú založil v roku 1859 Jean Henri Dunant, mala svoj vzor práve v kamiliánoch.

Posledné roky sa venoval službe chorým v Neapole, Janove, Miláne a najmä v Ríme, ako radový brat. Upratoval postele, vynášal výkaly, obväzoval rany, vysluhoval sviatosti. K tomu pripájal skutky pokánia, pôst a dlhé modlitby na kolenách. V rokoch 1612 – 1613 navštívil nové domy v Lombardii, po návrate do Ríma však už začal cítiť, že jeho smrť je blízko. Dopredu oznámil aj dátum svojej smrti – 14. júl 1614. Nechal sa obliecť do najkrajších šiat, s krížom v rukách prijal natešený viaticum a poslednýkrát vydýchol.

Pochovali ho v chráme sv. Magdalény, ktorý sa stal materským domom celej rehole. Doteraz sa medzi relikviami uchováva jeho srdce a noha, na ktorej mal nikdy sa nehojacu ranu. V chráme sv. Magdalény je veľmi uctievaná aj socha ukrižovaného Krista, ktorý zostúpil k sv. Kamilovi z Lellis a objal ho. Krátko po smrti Kamila z Lellis sa objavili prvé zázraky, za svätého ho vyhlásil v roku 1746 pápež Benedikt XIV. V roku 1885 ho pápež Lev XIII. spoločne s Jánom z Boha vyhlásil za patróna chorých a patróna nemocníc.

Sv. Kamil z Lellis v hrobe

zdroj: wikimedia commons

Kamiliáni sa ukázali byť nesmierne životaschopným rádom – dnes existuje v 42 krajinách, tvorí ho okolo tisíc kňazov, niekoľko tisíc bratov a množstvo zdravotníkov. Kňazi poskytujú duchovnú starostlivosť chorým, bratia a zdravotníci poskytujú medicínsku pomoc. Doteraz slúžia aj smrteľne chorým a nakazeným pacientom, čo dokázali aj počas pandémie koronavírusu. Kamiliáni napriek pandémie neprestali slúžiť sväté omše a poskytovali duchovnú starostlivosť chorým a umierajúcim aj na tých najnebezpečnejších pracoviskách.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/svaty-kamil-z-lellis-zakladatel-rehole-kamilianov/>